

Tefsîra Quranê

79- Yê ko ji pêxemberê Xuda re itaet dike, ew ji Xuda re ji itaet kiriye (yê ko bi ya pêxemberê kiriye, bi ya Xuda ji kiriye), lê yê ko rûyê xwe jê dizivire, li her Xuda berpîrsiyar dibe; tu, pêxemberê min, ji emelê wan berpîrsiyar na bî, me tu ji bona parastina wan ne rekiriye, tu rastiye şanî wan didî û hew...

80- Ko te ji wan re tişteke got, ew vedigerînin te û dibêjin: Li serser û li ser çavê me, em ji te re itaetê ji Xuda re ibadetê dikin. Lê gava ew ji xafa te derdikevin, hin ji wan mizawiriyê dikin û tiştine din dibêjin. Xuda emelê wan dibîne û tezwîrên wan dide nivîsandin; dev ji wan berde, û xwe bi Xuda bigire, wekalet û sermiyaniya Xuda besî te ye.

81- Ew Quranê dixwîna, ma tê na gehin? Heke Quran ji nek Xuda ne buwa, ayetên wê, li hev ne digirtin û pirsên di wê bi tevayî li hev swar ne dibûn!

82- Gava mirovên minafiq, li ser zefar an şikestina eskerên pêxember tiştikî dibihîsin, hema wan ew xeber di nav xelkê de belav dikirin, da ko dilê misilmanan sist bibe; heqê wan ew xeber ji pêxember, an ji mezinan re bigotana, pêxember û serekan dikari bûn, ji wan xeberan ên bikêrhaftî bibijêrin û di nav xelkê de belav bikin. Heke ji kerem û mezinahiya Xuda ne buwa, bitenê çendek ji wan, ji destê şeytên difilîtin, xelas dibûn.

83- Pêxemberê min... her kes ji cihadê dest bikişîne ji, tu bi serê xwe, riya Xwedê da, dest bi ger û kuştinê bike; ev ji te re hate ferz kirin û nav di misilmana bide, da ko ew ji, dest bi cihadê bikin û Xuda wan ji xirabiya kafiran wê bistirîne, û dilê kafiran dê bitirîne. Ern, zor û xurtiya Xuda ji yên kafiran hêj mezintir e.

84- Yê ko arîkariya îşekî baş dike jê, û yê ko arîkariya îşekî xirab dike dîsa, jê parmend dibe. Xuda bi her tiştî dikare.

85- Gava ji we re kesekî silavek dike bi awakî hêj delaltir lê ew, vegerînin, Xuda hizra her tiştî dike.

86- Xuda yek e û ji wî pê ve tu Xuda nîne; tu şik nîne ko ew di roja piştawiyê de, we de bigihîne hev û du, we de bicivîne. Ma kî ji Xuda bêtir xwedîşerac e, û li ser gotina xwe disekine.

87- Ma çire hon liser bêbextiya kafiran dubendiyê dikin; herwekî emelê wan ne çak bû, Xuda ew vegerandin kufrê. Ma miroriya vên ko bi emrê Xuda ketine ser şaş; hon wan jê xelas bikin? Gava Xuda ji hinan distîne û riya wan şaş dike, edî tu kes ni kare arîkariya wan bike û wan bigihîne riya rastiye.

88- Ew dixwazin ko hon ji weke wan kafir bibin û wilo bibin mîna hev; hon, ji xwe re, wan me kin heval, meger ko ew ji di rîya Xuda de mihacir dibin; he-

ke wan dest jê berdidin, wan bigirin û kû derê ji be, wan bikujin; ji wan ewle me bin, hevalîti, arîkarî û sermiyaniya wan qebûl me kin.

89- Yên ko diçin û dikevin bextê mileteki ko di nav heyne wî miletî û we de ehdek heye û yên, ko ji kuştina we, an ji kuştina xelkên miletê xwe dilteng dibin û dikevin bextê we, hon wan me kujin. Xuda bixwesta ew ji we merrîr dibûn û wan dest bi kuştina we dikirin. Heke ew xwe didin paş û dest ji kuştina we berdidin û aştîyê teklîf we dikin, bizanin ko Xuda, edî na xwaze ko hon direjî wan bikin.

90- Hon mileteki din dibînin ko gava pêşberî we de ne, xwe misilman didin zanîn û pê dixwazin ji we ewle bibin û gava vedigerînin cem miletê xwe, xwe kafir didin zanîn, û pê dil dikin, ji wan ewle bibin, û her cara ko ji wan re tête gotin, bibin kafir, ew kafir dibin; heke wan destên xwe ji kuştina we ne kişandin, dest ji we bermedan, bi wan re aş ne bin, kû derê ji hon rastî wan tên, wan bigirin û wan bikujin; me ji we re destûra kuştina wan daye.

91- Divê bê sebeb misilmanek misilmanekî tucar ne kuje, meger ko ev kuştinê hê hemde wî be. Yê ko misilmanekî bi qeza kuştîye, divê dilekî misilman azad bike; û heqê xwîna kuştî bide, mirovên di wî, meger ko ew bi navê sedeqê jê diborin. Heke yê kuştî misilman e, lê ji peyayên mileteki kafir e, divê xwîna dilekî misilman azad bike. Eger yê kuştî ji mileteki ye ko di nav beyna we de ehid heye (peyman heye), fîdya wî weke yekî misilman e; divê xwîna heqê xwîna kuştî bide mirovên di wî, û dilekî misilman azad bike. Heke ji bo azadkirinê dilekî ne ket dest divê xwîna du meh rojiyê bigire. Xwîna bi wî awayî dibe tobadarê Xudayê xwe. Xuda zana û ferîs e.

92- Yê ko misilmanekî qesdane û bi hemda xwe dike, cezayê wî dojeh e û ew tede her dimîne. Xuda jê dienire, jê re lanetê dike û ji bona wî ezabekî mezin li hev tîne.

93- Gelf bawermendino... gava hon di riya Xuda de, diçin şerî xwe melezînin, û misilman û kafiran ji hev û du baş nas bikin, û ji yekî re ko ji we re bi awayê misilmanan silevê dide, me bêjin tu ne misilman î; heke hon wî îşî qesdane dikin ta ko hon talanê wî bibin, bizanin ko mal û dewleta spehîrî li cem Xuda ye. Bînin bîra xwe, gava hon ji misilman bûne, we mal û canê xwe bi kelîma şehadetê, xelas dikirin, piştê Xuda ji kerema xwe, hon gihandin rastiye û piyê we, li ser riya dnê xwe qaim kir. Xuda bîna, bihistiyar û zana ye, emelê we dizane.

94- Ma kengê mirovên bawermend ko bê mazeret mala xwe de rû-

din, weke şervaniyên riya Xuda dibin, yên ko bi mal û canê xwe cihadê dikin. Xuda cihê yên ko bi mal û canê xwe cihadê dikin, ji mal rûniştîyan qatek bilintir kiriye. Xuda mihacîd û mirovên bawermend yên ko ji begaviyê di dema şerî de, mala xwe de rûniştine, ji ên din, bi keremên mezin çêtir girtiye.

95- Cihê wan ji ên din bilintir e, ew serfiraz in, piyariya Xuda û ewîw û toba wî ji wan re ye. Xuda ewîw û toban dide, Xwedê dilnerm e.

96- Ji yên ko li gorî merrîr camêrfî ne kirine û azabdarên nefsa xwe bûne û di tengiyê de, dest ji pêxember; û serekên di xwe berdane, dema mirinê de, melyaket ji wan, wê bipirse: Di dema hicretê û cihadê de, hon li kê derê bûn; hon misilman in, an kafir in? Ewê lê vegerînin û bibêjin: Em mirovên bê çare û belangaz in, em ji Mekê der ne ketine, me ne dikarî bû. Melyaket wê heje wan: Erdê Xuda mezin e, hon çîma weke bawermendên din, ji welêt der ne ketine û we zilmê wan kafiran qebûl kiriye. Ew wê demê zendemayî bimînin; mala wan bizdonekan dojeh e; û çûna wan ber bi dojehê ve, çi çuyineke ter eş û ezab e.

97- Bi tenê mirovên qels û jin û zaro, ji ne derketina Mekê berpîrsiyar na bin, ji ber ko wan ne dikarî bûn, tevdira derkitinê ji Mekê, pêk bînin û riya Medfne ên dizî nas bikin.

98- Xuda, ji kerema xwe, di gunehên wan bêçareyan dibore, ji ber ko Xuda ewîw û toban dide, Xuda keremkar e.

99- Yên ko di riya Xuda de, ketine welatê xeribiyê, ew cihên sitirandinê û arîkariyê û zadên boş peyda dikin û yên ko ji bo Xwedê û pêxemberê di wî, ji mala xwe derdikevin û dikevin riya mihaciriyê û tede dimirin, sewaba wan li ba Xuda heye; Xuda ewîw û toban dide. Xuda dilnerm e.

100- Gava hon di seferê de ne, û ji tîrsa destdirêjahiya kafiran nimêjen xwe kurt dikin, ji we re tu guneh nîne; kafir dijminên we ên xedar û aqikare ne.

101- Pêxemberê min... gava hon pêşberê dijminan de ne û hon dixwazin nimêja xwe bikin, tu eskerê xwe bike du bir, bila birekî ji wan rabin nimêjê û yê din pêşberê dijminan de, bisekine û hemî jî çekên xwe hilgirin û yên ko bi te re rabûne nimêjê, piştî riketêkê herin pêşberê dijminan û destê xwe ji tiştên ko nimêjê pe xira dibe bikîştin û birê din bê û bi te re riketa din timam bike, divê ew, bala xwe, her bidin dijminan û çekên xwe ji destê xwe bermedin. Kafir dixwazin ko hon çekê xwe ji destê xwe deynin; bala xwe ne din wan, da ko ew ji nişka ve, bi ser we ve bigirin. Heke hon seba nesaxî, an ji ber baranê çekên xwe hîlnagirin, ji we re, ne tu guneh e, lê her hal çavên we li dijminên we be. Xuda ji bo kafiran azabekî dijwar pêk aniyê.

102- Ko we, nimêja xwe qeza kir, di rabûn, rûniştin û raketinê de Xudayê xwe her bînin bîra xwe û wextên tenahî û aştîyê de, nimêja xwe di dema wê de û bi ayfînên wê, bînin cih, ev ji bawermendan re ferz e.

103- Bi dijminên xwe sist me bin, bikevin pey wan, heke hon ji eşa birîne ditirsin, ew jî weke we, ji ezabê wê, dê tirsiyar bibin, lê di nav beyna we de ferqek heye, hon ji Xudayê xwe hevîdar in, ew ne wisa ne.

104- Pêxemberê min... me ji te re Quran, bi hikmên we ên rast û adil da dahatin, ta ko tu li gora emrê Xuda li ser dehwayên xelkê hikma xwe bidî; xema mirovên bêbext me xwe.

105- Ji Xudayê xwe ewîw û toban bixwaze, Xuda ewîw û toban dide, Xuda dilovan e.

106- Bi wan mirovan re ko hev û du dixapnin û bêbextiya nefsa xwe dikin bi hev me ke ve, û xema wan me xwe, û bizane ko Xuda ji mirovên nekes û bêbext heza na ke.

107- Ew dildiziyên xwe ji mirovan vedîşerin, lê ew nikarin nefsa û nepeniyan xwe ji Xuda vegêrin; û gava ew tişteki dibêjin ko Xuda pê qail na be, Xuda wan dibi. Hise û dibîne, zanîna Xuda dora kafir û emelê wan digire.

108- Hon di jiyên û heynta dinyayê de, arîkariya bêbextan dikin, lê divê ji bir me kin, gelo di roja piştawiyê de li ber Xuda, kî bibe wekî û arîkarê wan?

109- Yê ko bi kirina tişteki neçê ezabdarê nefsa xwe dibe û hema tobe dike û ewîwa xwe ji Xudayê xwe dixwaze divê bizane ko Xuda şerî û rehîm e, Xuda di şûçên gunehkaran dibore.

110- Yê ko xirabiye dike divê bizane ko mirovê xirab xirabê xwe ye. Xuda zana û ferîs e.

111- Yê ko xirabiye dike û wê davêje ser stoyê miroveki bêsûç, divê bizane ko wî li xwe gunehê giran û buhtaneke mezin bar kiriye.

112- Pêxemberê min... heke ji feyz û arîkariya Xuda ne buwa, hinên ji wan, tu rêşaq bikirana; lê herwekî ronîya Xuda bi te re ye, ew bi tenê nefsa xwe şaş dikin û xwe dixapnin û tu zererê wan na gîhe te. Xuda ji te re kitab û hikmet da dahatin û te hînfî tiştên ko te ne dizanfî kiriye. Kerema Xuda bi awakî mezin gihaye te.

113- Bêtirîf civanên wan ên vegartî bê xeyr in, meger ko ew bi dana sedeqê, bi kirina tişteki qenc an bi lihevînîna mirovan mijûl dibin; yên ko wan tiştî ji bo pêkanîna emrên Xuda dikin, divê bizanin, emê sewabeke mezin bi wan bidin.

114- Yê ko piştî aqîkarbûna riya rastiye, guh na de emrên pêxemberî û berê xwe dide rêkê ko ne riya bawermendan e, em wî, di roja piştawiyê de dispêrin hevê. Wî ên kafir û davêjin dojehê, dojeh çî cihêkî ter eş ezab e.

115- Xuda di gunehên mirovên ko tiştine dikin hempa û hevberê wî, na bore; jî wê pê ve heqî guneh hene, Xuda di wan li gora

daxwaza xwe dibore. Yê ko tiştine dike hempa û hevberê Xuda, ew ji rastiye yekcar dût kiriyê û riya xwe şaş û eqle xwe winda kiriyê.

116- Xelkên Mekê ji Xuda pê ve, ji xaçên xwe re perestiye dikin, ji ber ko ew ji we re dibêjin, xaçên me mîna melyaketa ne û ew keç û dotên Xuda ne; lê ew bi vî awayî banî Şeytên dikin, yê ko li her Xuda nefsmezinî û pê, jê re isyan kiri bû.

117- Xuda jê re lanet kiriyê; Şeytên got: ezê ji evdên te hinan bexîme dehfika xwe;

118- Ezê wan ji riya rastiye derfînim, li gora daxwaza wan ezê jiyna dirêj bidim wan û bi tiştên ve bi kêrhatî ezê wan bixapînim, tama sefahetê bexîme devê wan û ezê emrê jêkirina guhê heywanan bi wan dim û ezê tiştên welê ko di dema afirandina mirovan de ne nas bû, weke deq kirin û xesandin. hîni wan bikim. Yê ko dest ji Xuda dikişîne û dikeve pey Şeytên, wî bê şik riya xwe şaş kiriyê û ew yekcar winda bûye

119- Şeytan, ji we re her tiştî bi dev xweş dike, bi hevîyên pûç we dixapîne, soza xwe dide û wê na gire, bi cih na yêne û nefsmeziniyê dike.

120- Yên ko dikevin pey Şeytan, digihin agirê dojhê û ji xwe re riya xelase peyda na kin.

121- Yên ko baweriya xwe anîne û tiştên qenc kirine, ew wê bigihin buhuştên tîr av û kanî û di wan de her bîmfîn; ev mizgîniya Xuda ye, mizgîniya Xuda rast e. Ma gotîna kî ji ya Xuda rastir e.

122- Lê mirovên hawermend û xelkê xudankitêb divê bizanin... ew bi gotin û dilxwazan nagehin qenciya Xuda, lê belê bi pêkanîna tiştên çak û heja. Yên ko neçeyî û xirabiyê dikin divê bizanin ko ew de berpirsiyar bibin û ji bona wan, ji Xuda pê ve, tu delîl û arîkar nîne.

123- Jin be, mîr be yên ko qenci kirine û misilman in, emê wan bigehînin buhuştê û divê ew bizanin ko ji wan re bi qasî mûyekî jî, neheqîti na ye kirin.

124- Ma dîwê kî ji dîwê kesekî

çêtir e ko, berê xwe dide Xwedê û tiştên qenc li hev tîne û dikeve pey miletê Ibrahm, ew Ibrahmê ko pêxemberê Xuda bû, Xuda qedrê wî digirt û jê re weke hevaleyê mêze dikir.

125- Her tiştên erd û ezmanan mîlkê Xuda ne û qudret û zanîna Xwedê dora her tiştî digire.

126- Ji te mes'ela behra jinan ji mîratê wê bipirsîn; bêje wan: xuda li ser wê mes'elê emrên xwe şanf we da û kitêba xwe de jî, hikmên xwe pêş we kir; divê hon adetên dema nezaniyê ji nav hîllînan û ji mîratê heqê zaroyan bidin û zaro bi çiqas biçûk jî bin, para wan, divê hon bi temamî bidin wan; û sêwîyan jî bo xwarîna malê wan, ji xwe re mehr me kin, û gava hon sêwîyan mehr dikin, mehra wan li gora adet û edaletê bi wan din, ev ji bo we xeyr e û bîr bin; qenciya ko hon dikin xuda pê dizane.

(Cenabê Emer ji welî û bergerên sêwîyan re şîretan dikir û digot: Heke sêwî spehî û dewlemend in ji xwe re mehr me kin, bidin xelkê, lê heke ew belengaz û kirêt in ji xwe re werînin.)

127- Heke mîr jinên xwe dîtîne an nîzîkî wê na be an jinek ji qewimandîna wan tiştan ditîre û bi tevdiyekî mîna dana diyariyekê an kêmkirîna mehrê, bixwaze bi mîrê xwe li hev bê, jê re tu guneh nî ne, ji ber ko îşê çêtir li hev hatin û aştî ye. Di nefsa mirovan de dext, çav û bihîntengî heye; lê heke hon, jin û mîr qedrê hev digirin û hev û du na eşînin û ji xudayê xwe tirsîyar dibin, bizanin ko xuda emelê we dibîne.

128- Di nav beyna jinên xwe de, hon ni karin tu cara, bi temamî li gora edaletê bimeşin, her çend jî hon mîrêkarî bi cih anîna vî edaletê bibin jî; ji qe ne ve rûyê xwe yekcar ji yekê ji wan me zivîrînin û di dana nefeqê da, heqê hemîyan bînin bîra xwe, ji bo xweşbaliya hemîyan bixebitin û di vî de neheqîtiyê me kin, ji xudayê xwe tirsîyar bibin û bizanin ko xuda şefûr û rehm e, ji tobedaran re tobe dide.

ne qediya ye

Nûçegîhayê me ji Cizîrê dinivîse:

MIHAFIZÊ NU

Mihafîzê Cezîrê ê nû Evdîlqadir Beg Meydanî hatiye ser karê xwe.. Di erdê Hesteyê de, xelk bi piranî çûne pêrgîna wî, di nav wan de maqûlên Kamîştî, Hesteyê û nîminendeyên eşîrên Mîlî û Pînar Ellî jî hebûn.

Cezîrê hewcekarî dest û hîşîne xana ye; ev erd dikare bibe bihîştêk. Hêviya me ji Mihafîzê Nû bêt her tiştî eve ko bi himeta wî, rahettî vegere welêt û teşezeyên ko di nav bîra Kîkî-Begare û Merzînî-Cîbûr, çêbû bûn; careke din çê ne bin.

Evdîlqadir Beg Mîdanî bi zanî û hînerweriya xwe nas e, karên dewletê dizane û bi tîza Xwedê di riya pêşveçûnê de, ji me re wê bibe arîkarekî heja. Em jê re dibêjin tu bi xêr hatî, em hemî arîkarên te ne, tu jî bibe arîkarê me, da ko ev erdê şîrin bigehe kamiruniyê; ji pengav û nesaxîyan xalas bibe; bi xwendegah û reyîne bas, bi xestexane û febrîqeyan bête xemilandin û bi tava edaletê bête ronî kirin.

Midîrê Amûdê

Me bi dilxweşî seh kiriyê ko Midîrê Amûdê ê nû Şakîr Beg, ciwanmêrekkî zehf heja ye û karê xelkê sivîk dike, qedrê wan digire û bi her awayî bi kêrî miletê. Em spasên xwe pêşkeştî wî dikin û jê re mîwefeqiyetine mezin dixwazîn.

COTKARÊN ME

Îsal gandi û cotkarên me zehf perîşan in; hêviya me ji hikûmetê eve ko li gora taqetê, bi destê Banqeya Zîrafî, arîkariya wan, divê bête kirin. Em qail in ko hikamel dixwaze bi her awayî bi kêrî xelkê bê.

Mirza Mele Elî

Mirza Mele Elî, piştî nesaxîyêke kurt, di Kamîşîyê de, çûye piyarî û dilovaniya Xwedê, li 16 ê Îlonê sala 1945.

Hevaqê me ê delal Mela Elî, imamê Topîzê bû. Di sala 1902 de, li Amûdê ji diya xwe bûye. Di xwendegaha Amûdayê de, hîni zanînen destpêkî bûbû, di pişt re, keti bû zanisteyên Kurdistanê, yê sarîstanê Cezîrê, Mîrdîn û Bolanê û di sala 1340. de ji seydâyê mezin Mela Evdîlahê Hîzanî, icaza xwe ji donzde îtîman standî bû.

Mirza Mela Elî bi eqilmendi, bi zanîna û bi kurdpereştiya xwe, nav û deng da bû, û li ber dilê xelkê zehf şîrin bû. Di ser girê gundê Mozanê de hatiye veqartîn.

M. Dr. Ehmed Nafîz Beg, Evdîrehman Axaxaşînî, Cemil Axaxaşî, Şakîr Axaxaşî, Eminê Perîxan, Arîf Beg Ebas, Evdî Axaxaşî, Seyda Mela Ehmed, xortên Amûdê, zehf maqûl û rîspî, û dused siwar hati bûn ayîna veqartîna wî

Bi vî hêncetê Mirza Mihemed Elî û şîrê mezin Mirza Cegerxwîn peyîne û bi gotînine qîmetgîran qedrê rehmetî girtine û kar û xebatên wî ên girane xistine pêş guhdaran. Xwedê ji kerema xwe bi rehm û dilovaniyê rahê Mela şa bike. E.M.

Mele Elî

Mele Elî serê xwe siparte axa cebana û berê xwe da dinyayê di û çû... Di êvarê yekşembê, di pannzdehê mehê de, meha Îlonê sala 1945 an de.

Stêrek ji ezmanê Kurdistanê qurîjî, ew Stêr Mele elî bû; rûyê xwe ji me zivîrand û derdê welêt digel xwe bir û çû; li ber mirinê, min dey lê kir û got: heval serê xwe rake, Kurdistanê heqê xwe standîye. Devê wî hati bû girtin, lê destê xwe ber bi ezmanê jorî

ve, bilind hişt, gelo Seyda li her mirinê, çî ji Xwedê dixwest?

Wî dixwest ew deng herî guhê wî da, derdên xwe digel canê şîrin ji sînga xwe bavêjî. Mele Elî, bê çî û pênc salî, ne dixwest bi vî rengî bimirî; wî jî her tiştî xweştir, mirîna li ser çîya û bi berikê dijîmîna dixwest; qehîdîya riya azahî û serbestiya milet û welêt. Her kes dijîmînê me ne, lê dijîmîniya felekê dijwar e; zend û bendên xwe li me rapêçane û karê xwe û serperçîandîna me dikî, ma dijîmînê felekê, kengî bi ser xwetên.

WEŞARTINA WÎ

Li hawîra siwar û otomobîl û li pey wî lehîyek jin û mîr; ji Tirbespî heta Amûdê, li ser gora wî gîba bûne hev. Gava te li ser gora wî dinerî yekîtiyê û pêşveçûna nijadê kurd, dihate ber çavên te; sêx û mela, bag û axa, gund û xwenda, jin û mîr li ser laqê wî, qerîn û hawar bû.

Laqê wî, bi aleke kurdî pêçayê û ber bi girê Moza ve dibîrin. Gava me ji ser wî da rê; Mirza Mihemed Elî, berê xwe da me û got: Mele Elî bê xem rakevî, di nav dilên xortan de cihekî bilind ji xwe re hiştîye û bi qeref û namûs xatir ji me xwest û çû. S.C.

Cigareyên Tamdar

Cigareyên çêtir û tamdar, yê Rejîya Lîbanan û Sûriyeyê ne. Jokey-Klub, Yekemîn, Befra, Tatli-Sert, Vircînya, Oriyen, Zodiyaq; ew cigareyên he hemî, ji tîtinên çêtir û paktir tîne çêkirin. Piştî xwarîne cigareke baq, dilê cigarevxwaran vedike.

Gava dixwazîn cigarekê vevxin, navên Jokey-Klub, Yekemîn-Birinç, Befra, Tatli-Sert, Vircînya, Oriyen, Zodiyaq bînin ji ra xwe û yek ji wan paketan, bixwe re bibijêrin.

PÊJINÊN DINYAYÊ

Libnan; Libnanî aza û serbest, libnanî çak û xemrewîn. Libnan erdê kamî û daristan, erdê jêkî û gulçêkan, erdê xweşî jî kamiruniyê ye. welatîyên me ên delal, kurdên sîriyê, Irap, Iran, Tîrkiye û sovyetîstanê werin dîtîna me, werin dîtîna Libnanê.

Hemê Musê Hemê Gozê

Weyil, weyil, weyil, Hemo Keko weylê... dilê min li dîn e, sed carî li dîn e, mi di sibehê, bi kubar sibehê re, Şarê derdikeve ser banê bircê; dorbinê li ber çavê xwe datîne; bi deşta Berêzê dimeyîzîne; nêrî ko obakî ji obayên ereba, kohnê di rêgê erebî, di deşta Berêzê de vegirtî ne; mi di Têll-Şehrê bi sê dengê kire gazî, go Hemo, keko, xwedê; xwedê bike, ezê di dû çavê kekê xwe Hemê re, kiraskî melesî, kitanekî kaxetî, şarkî amûdî na qetnim; ezê çiqas xiyal û bala xwe didim deşta mîrata Berêzê, deşteke şîn e, mi di konê reş î erebî tê de vegirtî ne, kohnekî reş î erebî li perê kona ye, sê xort di bin vî konî de rûniştî ne; li serê wana şar û temezi ne, li pişta wan girêdayî, piştî sal î, di ecemîne; di ber wan de, xencere qapilme, xerzanî ne; li destê wan de ye, şexaneyên botanî ne, ewan her sê xortan; li Berêzê, li ber hêsiya konê raqê erebî rûniştî ne, bi qumare dileyîzin; hay ji bayê felekê tu nî ne.

Mi di Hemê Musê; bi sê dengê kire gazî; ban dikir Têll-Şarî, xwakê, bi xwedê qet hay û hesabê kekê te ji wan peya tu nî ne; ewan peya ne ê şer û xewxa ne, ê şayî û dawetan e, heker tu yeqîn na kî, hatine ri, bekê xwe, ji ciwanîyê mala bavê te bikêşînin...

Mi di, Têll-Şarî, sê dengê kire gazî; go weyil, weyil, Hemo, keko weyil; xwedê bike ezê di dû çavê kekê xwe Hemê re, li dinyayê ez ne mînim....

Hîn xalxala Hemo, di devê wî de ye; nêrî carêkê, mij û dûmanê, ji binê berika jêrîn, ji pozê kaniya Rêş-el- Eynê, ji hewhewê pozê çiyayê Şingalê; mij û dûmanê hevdu hilanîne; selefek siwara, ji jêrî ve, têne, dilezîne; ez çiqas dînerim, nanerim, ez ne ma zanim ewan siwara kî û kî ne; ez ne ma zanim; ewan siwara ne siwarê mala Zalê ne; ne ji mala Eyûbê Temir Paşayî zengozêrînin. xwedê hebîna; Têll-Şarê; tu rabe durbinê bîne; ezê li ber çavê xwe deynim; saxlixê van siwara hilînim.

Dûrbîn li ber çavê xwe danî; li binê beriya jêrî li selefê siwara dimeyîzîne, nêrî sê siwar in, ji jêrî ve têne, dilezînin; siwarê pêşî mehîneke qumetî, sêsalî di bin de ye, li bayê bezê; tûmê mîrata xerûbê difirîne; her du siwarê diduyayê; di kin na kin, bi hêla bezê; bi siwarê pêşî re, na qedînin. Hîn xalxalê Hemê, di devê wî de ye; nêrî li ber hêsiya kohnê raqê erebî, guha ha, ho li Hemê; fêrisê welatê Şamê; kilê çavê Tir kîmanê; kevîrê kozikê, risasê erdê... şevgerê nivê şevê...

Ezîzê MERZIKA

Berdolavî

Mi di Stêra Sibehê, Stêra Kuruxê li me zer da, mi di li me şîn kir, gihayê solê, nebatê hemû erda; kuro lawîko, mi di şevê çûyî, bavê mi seuletê, di bazara min û te xeber da; mi di li me zer da Stêra Kuruxê, şewqa xwe da bî, qesr û gonaxê Hemê Hemo, pîkê Te-nurîxê; lawîko mi di mamûrê firara, derket nav eşîrê, sebra dilê min Onbaşî ye, ezê jê re rabîm selamlîxê; ezê bi

De lê da, de lê da; pozberano de lê da; şerwalşîno de lê da; mi di bi Eliyê Yûnis ve, qeymeqamê Zoqê ve, çawîşê Almedîna ve, bi Bişarê Çeto ve, Qewmê çiyê ve, topa Reşkota ve, li kozka Koraniyê da, dilê min helak e, sed carî helak e...

Mi di bi Eliyê Yûnis ve, qeymeqamê Zoqê ve, bi Bişarê Çeto ve, di ser kozka Koraniyê de, girtine tifaq e. Mi di matîlka destê Hemê Gozê, ji êvara xwedê de, şaq, şaq e, mi di Hemê Gozê, sê dengê ban dikir, dayê dêranê, mi sûnd xwariye, bi sûnda mehkemê, bi sûnda jinberdanê, mi sûnd dixwar bi telaq e; ezê ji kozik û meterisê, Kozikê Koraniyê na livim, heger tu yeqîn na kî; lingê min di qeydê de, destê min li ser sûrma matliye de, ezê ji kozik û meterisê na livim; miftê qeydê, ji xwe re li cem min e; li cem apê min î Yûnis; di hebsa bêxwedîya Stewrê de; li holiya jorîn, di bêrika xestane mi de, di mîrata pencere de; de lê da pozberano de lêda.....

Mi di dêka Hemê Gozê, bi sê dengê ban kir, Hemo, lawo de hela; sed carî bi mi hela... ezê kozkê, ji fêrxê mala bavê xwe re çêkim, ji kevira û kelptîca; sê payî bê xwedîyê Şela...

Mi di, Hemê Gozê, bi sê dengê ban kir, dayê dêranê, ez Hemê me; ez Hemê gozê me, ez kevîrê kozikê, risasê erdê me, ez melkemotê mewtê me, şevgerê nivê şevê me; ez kekê Têll-Şehrê me; ez deqmoqê navçavê Canbêzarê deşta Mûşê me, ez gurê roja qewamê me; dayê dêranê.....

Ezîzê Merzika

EMAN, EMAN!...

Eman, eman, eman, eman; mi di buhar hatî çaxê dilketin û kêfê; kêf û benek xweş in, li ser xaniya, li ser doşekê; li bin li-hêfê. Mi di buhar hatî, çaxê kerengvaniya, xwezla min î bi wê gavê; min cihê xwe û bejna zirav, li banê bilind, tev de, daniya; gava mamûrê firara derketa nav Omerya, min ê, navê xelkê delal, ji çitika reş hilaniya...

Ber derkê mala bavê min bi sergo ye; kûçikê Kanos gelkî no ye; xera dikir civanê bi ro ye; gidî bazê dila, ez li ser rêkê, tu li ser rêkê; ji xelkê we ye, ez û tu ji bav û dêkê; heçî di nav beyna her dilê şîrîn xeber bidê, xwedê bikê, girê ne dê; fitla şarê li ber mirêkê.

Ez li banê, û tu li banê; mihbeta dila şîrîn e, tu ni zanî.

Ezîzê Merziê

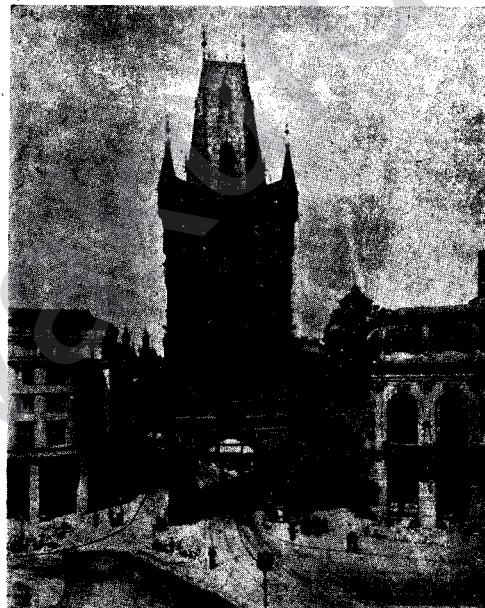
çemê jêrî ketim sika hewr û biya, ezê banî ketim çemê jorî bîner li xoxa li hincaxa, sê parê miratê şifteliya; xwezi ezê bibûma kevokêk ji kevokên neqîşandî ezê biçîma ser devê rêka mehkûm û firaran, sê eşqîyan.

Ezîzê MERZIKÎ

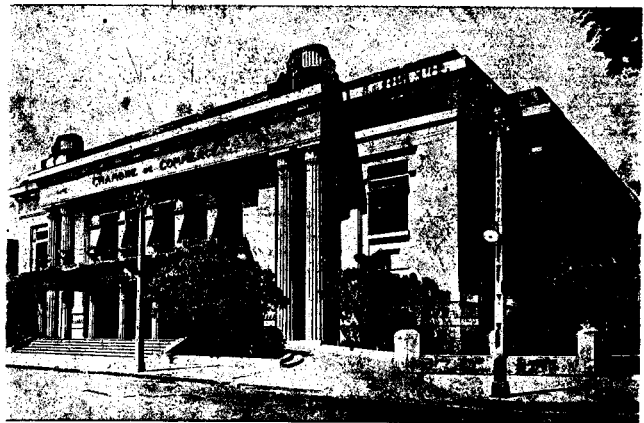
MIRÊKA CIHANÊ

Germanistan biye welatekî belengaz û perişan. Xelk di perên behrê de heviya hûr û mûran de ne, ko pêlên avê dawêjinê. Ev perav ji saristanê elemani Hambûrg, 8 kilomê-tir dûr e; dê û bav çûne nêgîra comerdîya behrê; lavê wan nobedariya tiştî û miştîna ko hatine anîn û kom kirin dike. di zivistanê de, çend perçeyên rijû ko tê de ne, germî wê bide tiştê. Eve kar û dawîya zorkeriyê.

Dergehek ji yên saristanê Pragê. Payetextê Çokoslovakayê Prag, bajarekî gelek qedim û spehî ye. Têde sê zanîngê hene. Xelkê çekoslovakayê zehf hinerwer û xebatker in, çîredestiya hosteyên çekoslovakî diirubane; pîpok, kasik, bilûr, mekine û çek û silêhên vî welatî bi nav û deng in.

Avahiyên seygonê bi her awayî ji yên Welatên Roavayî ne kêmtir in; lê divê nayê ji bîr kirin ko di vê pêşveçûnê de, para Ewropayîya zehf mezin e; di berrehatîna vî welatî de; himeta sinhet û zanîna/frensîzi karine hejra pêk anîye.